

<https://doi.org/10.62837/2024.6.434>

FİDAN ƏLİZADƏ
Piriveva.fidan@inbox.ru
Hüseyn Cavid Prospekti
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu

XVIII ƏSR AZƏRBAYCAN LİRİKASINDA AŞIQ ŞEİRİ JANRLARININ YERİ VƏ ROLU

Xülasə

Mahiyyət etibarilə mövzu (ehtiva edilən), forma (ifadə forması), dil və üslub da daxil olmaqla bir çox başqa ünsürlərdən ibarət olan söz sənəti örnəklərinin dərk edilməsi, estetik zövq mənbəyinə çevrilməsi və təhlilə cəlb olunması üçün tədqiqatçı həmin bədii nümunənin ərsəyə gəldiyi dönmə, şəraiti, zamanın ədəbi prosesini, şairin mənsub olduğu ədəbi axını və sairə daha bir çox nüansları dərinlən bilməlidir.

XVIII əsr Azərbaycan lirikasında işlənən aşiq şeiri janrları, onların işlənmə tezliyi, janrın mövzu, üslub, dil üzərində təsiri və s. kimi məsələlərin təhlilinə keçməzdən əvvəl qeyd edək ki, klassik divan şeiri kimi aşiq şeir şəkilləri qalereyası da kifayət qədər zəngin olsa da, sözügedən dönmədə bu janrların hər birində yazılmış poetik nümunələrə rast gəlinmir.

Məqalədə dönmənin lirikasında geniş işlənən və yazılı şeirdə sabitləşən aşiq şeiri janrlarının inkişaf xüsusiyyətləri, məzmun və poetik sənətkarlıq baxımından kəsb etdiyi özəlliklər araşdırılmışdır.

Tədqiqat zamanı mətnlər üzərində iş aparılmış, mövcud tədqiqatlar incələnməmiş, tarixi-müqayisəli metoddan, induktiv və deduktiv araşdırma üsullarından istifadə edilmişdir.

Açar sözlər: aşiq şeiri, xalq poeziyası, janrlar, qoşma, gəraylı, bayatı

Giriş. Qərb elmində “Aydınlanma çağı” adlandırılan XVIII yüzillikdə Azərbaycan lirikasında bütün ədəbi mühit müstəvisində çox aydın müşahidə olunan bir tendensiya hakim idi: yazılı ədəbiyyat nümayəndələri aşiq şeir şəkillərinə daha sıx-sıx müraciət edir Molla Vəli Vidadi, Molla Pənah Vaqif, Məhcür Şirvani, Şəkili Nəbi və digər yazılı ədəbiyyat nümayəndələrinin yaradıcılığında aşiq şeirinin şəkillərindən geniş istifadə edilir. “*Xalq ədəbiyyatına olan bu meyil getdikcə qüvvətlənir, dil sadələşir, şifahi xalq şeirinin şəkli xüsusiyyətləri ədəbiyyatda vətəndaşlıq hüququ qazanmağa*” (Araslı, 1956: 181-182), xüsusilə, qoşma və gəraylı janrları yazılı ədəbiyyatda əhəmiyyətli yer tutmağa başlayır və şairlərin yaradıcılığında klassik poeziya janrları ilə aşiq şeiri şəkillərində yazılan əsərlərin say nisbəti dəyişir, tədricən ikinci tərəf daha üstünlük təşkil edir. Dövrün ədəbi prosesini izləyən prof. Nizami Xudiyev yazır ki, “*XVII əsrdən sonra klassik üslubun mövqeyi*

zəifləyir, ... folklor üslubu irəli çıxıb milli ədəbi dilin funksional-qneseoloji bazasını müəyyənləşdirir” (Xudiyev, 2012: 197-198). Ədəbiyyatda, daha konkret desək, poeziyada xalq şeiri üslubunun üstünlük qazanması, aşıq şeiri janrlarının işlənmə tezliyinin artması ilə Azərbaycan ədəbi dilinin milliləşməsi prosesi bir-birilə düz mütənəşib şəkildə inkişaf edir.

Əsas hissə. XVIII əsr poeziyasında şeirimizin folklor qoluna məxsus lirik janrlar içərisində **qoşma** xüsusilə fərqlənir. Qoşma janrının etimologiyasını araşdıran prof. Xəlil Yusifli yazır: *“Belə düşünmək mümkündür ki, müsəmmət qəzəllər əsasında əvvəlcə gəraylı, daha sonra qoşma janrı formalaşmışdır. Bu icadı edən insanlar Türk dillərinin xüsusiyyətini nəzərə alaraq əruzdan imtina etmiş, Türk dilində yeni şeir janrı yaratmışlar”* (Yusifli, 2017: 73).

Eynilə qəzəl kimi həcmcə kiçik olması, axıcılığı, asan əzbərlənməsi, saz havalarına (qəzəlin muğam təsniflərinə) uyğun oxunması və s. kimi xüsusiyyətləri qoşmanı daha praktik və populyar janra çevirmişdi. Bu dövr Azərbaycan ədəbiyyatının yaradıcılıq laboratoriyasında heç bir kənar müdaxilə və təzyiq olmadan, təbii olaraq baş verən bir proses müşahidə olunur: qəzəldə mahir olan şairlərin qoşmaya müraciətləri ilə təhtəşüur olaraq birincinin mövzu və üslub xüsusiyyətləri, poetik vasitələri və s. ikincidə tətbiq edilməyə başlayır və lirikanın hər iki qolu dialektik vəhdətdə inkişafını davam etdirir.

Bir məqamı xatırladaq ki, on bir heca üzərində qurulan qoşmanı dördlük (dörd misradan ibarət şeir) formasında yazılan başqa şəkillərdən fərqləndirən əsas cəhət onun qafiyə quruluşudur. Belə ki, qoşma abcb, çççb, dddb və s. qaydası ilə qafiyələnir. Qəzəlin məqtə beytində olduğu kimi, qoşmanın da “möhürbənd” adlanan son bəndində müəllif öz təxəllüsünü işlədir.

XVIII əsrdə klassik üslub nümayəndələri tərəfindən qələmə alınmış qoşmalarda əsasən bəşəri hiss və duyğuların, insani münasibətlərin, həmçinin gözəlliyin, yəni təkə qadının, insanın deyil, gözəl olan hər şeyin real cizgilərlə təsvirləri janrın əsas mövzusuna çevrilir. Məsələn, həm əruz, həm də heca vəznində şeirlər yazan Şəkili Nəbinin bir qoşmasına baxaq:

*Yar olub mənimlə həmdəm olmadan
Dərdimi yetirdin yüzə, sevdiyim.
Səg rəqib gələndə deyibən gülər,
Mən gələndə çıxmaz yüzə sevdiyim.*

*Heç yadımdan çıxmaz şirin sözlərin,
Aya, günə tənə edər yüzlərin,
Yağı əbrulərin, cəllad gözlərin,
İstər ki, canımı üzə sediyim.* (Azərbaycan klassik ədəbiyyatından seçmələr, 2005: 435)

Gördüyümüz kimi, XVIII əsr klassik lirikanın janrlarında izlədiyimiz meyilləri burda da müşahidə edirik. Qəzəllərdə olduğu kimi və hətta bir qədər də irəli gedərək aşiq sevgilisinin zahiri gözəlliyi ilə bərabər onun şirin söhbətini (təbii ki, daha əvvəl eşitdiyi şirin sözlərini!) və görüşünü də arzulayır. Həm də burada ilahi vüslətdən söhbət gedə bilməz, çünki aşiq gələndə sevgilinin üzə çıxması, özünü göstərməsi arzu edilir. Cinas qafiyələrdən məharətlə istifadə edən şair orta əsrlərdə olduğu kimi fələkdən, taledən, bəxtini “müəyyənləşdirən” ulduzlardan deyil, yeni dövrün ab-havasına uyğun olaraq real, canlı varlıqlardan – sevdiyi gözəldən və rəqibdən (həm də it (səg) kimi rəqibdən) şikayət edir.

Bütün bunlar isə XVIII əsr poeziyasının həm ənənələr üzərində inkişaf etdiyinin, həm də dövrün dəyişən, yenilənən ədəbi tələbləri, bədii zövqü ilə ayaqlaşma bildiyinin bariz sübutudur. Vissarion Qriqoryeviç Belinskinin də yazdığı kimi, “...poeziya hazır bir şəkildə göydən düşmür, bu dünyada, torpağın üzərində cücərir, yetişib böyüyən bütün başqa şeylər kimi, o da inkişafın bütün mərhələlərindən keçib boy atır” (Belinski, 1954: 55).

Qafiyə və rədifləri cinas sözlərdən təşkil olunan qoşmalar **təcnis** adlandırılır. Bəzən ədəbiyyatşünaslığa dair tədqiqatlarda təcnis ayrıca janr kimi götürülür. Həm klassik, həm də aşiq şeiri şəkillərində poetik söz inciləri yaradan Vidadinin qoşma janrındakı təcnisləri şairin doğma dildəki kəlmələrin məna qatlarına vaqif olub onları ustalıqla işlədə bilməsi ilə yanaşı, ədəbi dilin normalarına da tam şəkildə uyğunlaşdırdığını göstərir:

*Ey dəhani şəkər, ləbləri badə,
Gün camalın eşq əhlinə ayinə.
Üzün gördü şeyda könül məst oldu,
Nə hacət ki, həşr olunca ayinə.* (Vidadi, 2004: 32-33)

Sevgilinin vəsfini və daha öncələr aşiqə əta etdiyi vüsalın həsrətini anladan şeirdə şair açıq-aşkar real və canlı sevgilinin görüşünü və hətta görüşün detallarını təsvir edir. Bu nümunə də daxil olmaqla sevgilinin tipinin dəyişdiyi XVIII əsr Azərbaycan lirikasında mövzu və janrın şeirin dili üzərində təsirini aydın görürük. Belə ki, aşıqın rəngarəng və dəyişən istək, arzu, hiss və duyğuları dilin lüğət tərkibi və ifadə imkanlarını zorlayır və nəticədə mövcud dil imkanları içində yeni söyləyiş tərz, kəlmə və leksik vahidlər axtarılıb tapılır və bu zaman istər-istəməz xalq danışığı dilinin imkanları yardımı gəlir, ədəbi dil xalq danışığı dili hesabına zənginləşir.

XVIII əsr Azərbaycan lirikasında aşiq şeirinin geniş işlənən janrlarından biri də **gəraylı**dır. Səkkiz hecalı misralardan ibarət olan və abab, cccb və sair şəkildə qafiyələnən gəraylıları klassik şeirin mürəbbə və rübailərindən fərqləndirmək lazımdır. Rübailər əsasən əruz vəzninin həzəc bəhrində yazılır, bir bənddən ibarət olur və aaba şəkildə qafiyələnir.

*Xuda, sən saxla gəl fərdi,
Çətindir yalqızın dərdi,*

Pərişanlıq tapar mərdi
Havadar olmayan yerdə. (Vidadi, 2004: 35).

Xalq danışığı dili elementlərinin və nitq etiketlərinin yazılı şeirə gətirilməsinin dil tarixi baxımından çox böyük əhəmiyyəti vardır. Çünki, tədqiqatçıların da qeyd etdikləri kimi, “*речевой этикет любого языка отражает национально-культурную специфику общения данной страны, так как он связан с принятыми в ней правилами невербального поведения, обычаями и привычками носителей языка*” (istənilən dilin nitq etiketləri ölkədəki ümsiyyətin milli-mədəni özəlliklərini əks etdirir. Belə ki, o, qəbul edilmiş qeyri-verbal davranış qaydaları, adət-ənənələr, dil mənsublarının vərdişləri ilə bağlıdır) (Myrzabekova, 2020: 1171).

Yazılı ədəbiyyatda müraciət olunan aşırıq şeiri şəkilləri içərisində bayatılar və vücudnamələr də xüsusi yer tutur.

Həmid Araslı aşırıq şeirinin yazılı ədəbiyyata təsirinin güclənməsini aşırıqların cəmiyyətdə, insanlar arasında nüfuzunun artması ilə bağlayır. Ümumiyyətlə, Şərqdə qədim və orta çağlardan etibarən yuxarı dairələrdə, hökmdar yanında və yüksək məqamlarda söz sənətkarlarına verilən əlahiddə dəyər, göstərilən qayğı XVIII əsrdə aşırıqlara münasibətdə də davam edirilirdi. Əlavə olaraq, bu el sənətkarlarının xalqa yaxın olması, yüksək zümrə ziyafətləri ilə yanaşı, el məclislərində iştirak etmələri, çoxlarının xalqın içərisindən çıxması onları sadə camaat arasında da məşhurlaşdırmış və sevilən, ehtiram edilən, sayılıb-seçilən insanlardan etmişdi. “*Bütün bunlar aşırıq şeirinin kütləviləşməsinə və geniş surətdə yayılmasına, yazılı ədəbiyyata qüvvətli təsir göstərməsinə səbəb olurdu*” (Araslı, 1956: 212-213).

Əsl məqsədi və varlıq səbəbi gözəllik olan söz sənətinin bütün növ və janrlarında bu duyğu ən geniş və rəngarəng mənə çalarları kəsb edərək kəlam şəklində təzahür etmişdir. Prof. İsmail Çetişlinin də yazdığı kimi, “*...insanın ruh koridorlarından birini təşkil edən güzellik duyğusu və güzele olan ilgisi, dış dünyada sanat şəklində təcəssüm etməkdədir*” (Çetişli, 2019: 15). Divan şeirində sıx-sıx da olmasa, rast gəldiyimiz gözəlin zahiri görünüşünün təsviri aşırıq şeirinin, demək olar ki, əsas mövzularından birinə çevrilir və hətta ayrıca məzmun janrı kimi də fərqləndirilir. Belə ki, başdan-ayağa gözəlin hüsnünün tərifinə, vəsfinə həsr olunmuş şeirlər **gözəlləmələr** adlanır və əsasən qoşma şəklində qələmə alınırlar. Sevgilinin qadın olduğu açıq-aşkar bilindiği XVIII əsr lirikasında qadın hüsnünün vəsfinə, çox vaxt bədənnüma təsvirinə, bəzən hətta üz cizgilərinin detallarının çeşidli bənzətmə obrazları ilə müqayisəli şəkildə təşbih və epitetlərlə rəssam kimi çəkilməsinə, geyimi, gəlişi, gedişi, yerışı (mütləq sallanaraq yeriməsi), təbəssümü, ixtilatı və s. hərtərəfli yer aldığı şeirlər ədəbiyyatşünalıqda gözəlləmələr adlanır. Dosent Təhminə Bədəlova Molla Pənah Vaqif və Məhcür Şirvani yaradıcılığında qadının zahiri gözəlliyinin təsviri məsələsindən danışarkən eyni yüzillikdə yaşamış iki sənətkarın dünyagörüşündəki fərqi daha çox məhz yetişdikləri mühitlə bağlayır: “*Qazax-Qarabağ mühitində qadınlar Şirvan zonasındakı qadınlara nisbətən çox da örtünmürdülər. Burada çox vaxt yalnız baş örtüyü və yaşmaqdan istifadə olunurdu.*

Bakı-Şirvan mühitində isə qadınlar tam halda hicablanırdılar. Bunu Sabirə Dünyamaliyevanın böyük zəhmət və axtarışlarının nəticəsi olan “Azərbaycan geyim mədəniyyəti tarixi” bədii-etnoqrafik tədqiqatında əksini tapmış şəkillər də bir daha təsdiq edir. Rəssam Q. Qaqarınə məxsus şəkillərdə Bakı-Şirvan (daha çox Bakı) qadınları çadra və yaşmaqlı, Gəncə-Qarabağ xanımları isə yalnız kələğayı ilə təsvir olunmuşdur” (Bədəlova, 2013: 64). Nizami Cəfərovun da qeyd etdiyinə görə, XVIII əsr lirikasında klassik üslubla folklor üslubunun regionallığı müşahidə edilir: “XVIII əsrin birinci yarısında klassik üslubu əsasən Şirvan şairləri – Nişat Şirvani, Şakir Şirvani və Məhcur Şirvani davam etdirirlər. Onların dilində bu və ya digər şəkildə klassik üslub standartları fətləşir” (Cəfərov, 2017: 145).

Dövrün lirikasında gözəlləmələrin ən mükəmməl nümunələrinə Vaqif yaradıcılığında rast gəlinə də, əsrin digər şairlərinin, məsələn, Şəkili Nəbinin də bu janrda istedadla qələmə alınmış şeirləri vardır:

*Xəlq eylədi anı ustadi-əzəl,
Gözəllikdə bibədəldir, bibədəl.
Dişləri sanki bir dürri-müseyyqəl,
Ləl dodağına qurban olduğum.*

*...Siyəhdir başında kakil mükəhhəl,
Pəyi-busi üçün olmuş mütəvvəl,
Tökülmüş gərdanə zülfi-müsəlsəl,
Ənbər buxağına qurban olduğum.* (Azərbaycan klassik ədəbiyyatından seçmələr, 2005: 434)

On bəndlik şeirdən gətirdiyimiz kiçik parçada şair sevdiyi gözəlin diş, dodağı, saç, üz quruluşu, buxağı və s. sanki bir rəssam fırçası ilə çəkilməmişdir.

Əvvəlki əsrlərdə aşiq şeirinə müraciət intensiv xarakter daşımada da, XVIII yüzillikdən şeirin axarı fərqli istiqamətə yönəlir. Göründüyü kimi, Vaqif başda olmaqla, Azərbaycan poeziyasında xəlqiləşmə qüvvətlənir, artıq “ərəzun hegemonluğu” dövrü geridə qalır. XVIII əsr Azərbaycan lirikası xalq şeiri janrlarından istifadə ilə səciyyələnir.

XVIII əsr lirikasında özünü göstərən yeniliklər sırasında bu dövrdə şairlər arasında şeirləşmələrin, mənzum məktublaşmaların və aşiq şeirinin təsiri ilə dəyişmə şəklində nəzm nümunələrinə meylin artmasında görürük. Klassik divan şeirində də rast gəlinən və müşairə adlanan bu şəkllə nümunə kimi Hüseyn xan Müştəqin müxəmməs janrında Vaqifə yazdığı cavabı göstərmək olar.

Dəyişmə, şeirləşmə formasında olan bu cür şeirlər iki müəllifin qarşılıqlı dialoqu kimi diqqəti cəlb edir.

Vaqif:
*Ta cəsədin cüda olmayıb candan,
Bil özünü artıq sultandan, xandan,*

*Habelə ayrılıq nədir ki, ondan
Bu qədər çəkibən azar, ağlarsan?*

Vidadi:

*Ağlamaq ki, vardır, məhəbbətdəndir,
Şikəstəxatirlik mərhəmətdəndir,
Əsil bunlar cümlə müriyyətdəndir,
Olsa ürəyində, betər ağlarsan! (Vaqif, 2004: 234)*

Hər iki sənətkarın üslubundakı xüsusiyyətlər bu deyişmədə özünü büruzə verir və qarşılaşdırdıqda həyata baxışdakı fərqi daha aydın görmək olur. Vaqif adətən olduğu kimi, dialoq-mükəlimə şəklindəki şeirlərində də həyatsevərdir, verilmiş ömrü boşuna verməməyi, “can cəsəddən ayrı düşənə” qədər özünü sultan, xan kimi hiss etməyi tövsiyyə edir.

Nəticə. XVIII əsr Azərbaycan lirikasında həm klassik divan şeiri janrlarının, həm də xalq ədəbiyyatındakı şeir şəkillərinin bir-birinə təsir və nüfuz edərək biri digərini qarşılıqlı zənginləşdirdiyi və bununla da ədəbiyyat tariximizdə böyük əhəmiyyətə malik bir mərhələdir.

QAYNAQLAR:

1. Araslı, Həmid. (1956). XVII-XVIII əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (ali məktəblər üçün dərslik). Bakı: Azərbaycan Universiteti Nəşriyyatı.
2. Azərbaycan klassik ədəbiyyatından seçmələr. (2005). Üç cildə, III c. XVII-XVIII əsrlər Azərbaycan şeiri. Tərtib edən Cahangir Qəhrəmanov. Bakı: “Şərq-Qərb”.
3. Belinski, Vissarion Qriqoryeviç. (1954). Rus ədəbiyyatı klassikləri haqqında. Bakı: Azərbaycan Uşaq və Gənclər Ədəbiyyatı Nəşriyyatı.
4. Bədəlova, Təhminə. (2013). Məhcur Şirvaninin həyat və yaradıcılığı. Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya. Gəncə: Əlyazması hüququnda.
5. Cəfərov, Nizami. (2017). Molla Pənah Vaqif. Bakı: Renessans-A nəşr evi.
6. Çetişli, İsmail. (2019). Batı Edebiyatında Edebi Akımlar. Ankara: Akçağ yayınları.
7. Xudiyev, Nizami. (2012). Azərbaycan ədəbi dili tarixi. Ali məktəblər üçün dərslik. Bakı: “Elm və təhsil”.
8. Qarabaği, Mirzə Yusif. (1999). Məcmueyi-Vaqif və müasirini-digər. (Əski əlifbadan transliterasiya edən və çapa hazırlayan əkrəm Bağırov) Bakı: Şuşa nəşriyyatı.
9. Myrzabekova, M., Umyrbekova, R., Buryachenko, T. (2020). Применение ролевых игр в формировании навыков речевого этикета русского языка в коммуникативной подготовке студентов специальности «Туризм» в Турции, Turkish Studies, 15(2), 1167-1181.

10. Vaqif, Molla Pənah. (2004). Əsərləri. Tərtib edəni Həmid Araslı. Bakı: Şərq-Qərb.
11. Vidadi, Molla Vəli. (2004). Əsərləri. Tərtib edəni Həmid Araslı. Bakı: Öndər nəşriyyat.
12. Yusifli, Xəlil. (2017). Orta əsrlər Azərbaycan şeirində janrlar və bədii ifadə vasitələri. Bakı: "Elm və təhsil".

**ФИДАН АЛИЗАДЕ
МЕСТО И РОЛЬ ЖАНРОВ АШУГСКОЙ ПОЭЗИИ В
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ЛИРИКЕ XVIII ВЕКА**

Резюме

По сути, чтобы понять примеры художественного слова, состоящего из множества других элементов, включая предмет (содержание), форму (форму выражения), язык и стиль, превратить их в источник эстетического удовольствия и занимаясь анализом, исследователь рассматривает период и условия создания художественного образца, литературный процесс того времени, литературное течение, к которому принадлежит поэт, и многие другие нюансы, которые необходимо глубоко знать.

Прежде чем перейти к анализу подобных вопросов, как жанры ашугской поэзии, использованные в азербайджанской лирике XVIII века, частота их применения, влияние жанра на сюжет, стиль, язык и т. д., отметим, что, хотя галерея образов ашугской поэзии довольно богата, как, например, классический стихотворение Диван, но поэтические образцы, написанные в каждом из этих жанров, в указанном периоде не встречаются.

В статье рассматриваются особенности развития, содержания и поэтической художественности жанров ашугской поэзии, которые стали стабильными в письменной поэзии и широко использовались в лирике того периода.

В ходе исследования была проведена работа над текстами, уточнены существующие исследования, использованы историко-сравнительный метод, индуктивный и дедуктивный методы исследования.

Ключевые слова: ашугская поэзия, народная поэзия, жанры, гошма, герайлы, баяты.

**FIDAN ALIZADEH
THE PLACE AND ROLE OF THE GENRES OF ASHUG POETRY IN
AZERBAIJANI LYRICS OF THE 18TH CENTURY**

Summary

In fact, in order to understand the examples of the artistic word consisting of many other elements, including subject (content), form (form of expression),

language and style, to turn them into a source of aesthetic pleasure and engaged in analysis, the researcher considers the period and conditions of creation of the artistic sample, the literary process of the time, the literary current to which the poet belongs, and many other nuances that need to be deeply known.

Before proceeding to the analysis of such issues as genres of ashug poetry used in Azerbaijani lyrics of the 18th century, frequency of their development, influence of genre on plot, style, language, etc., we note that although the gallery of ashug poetry images is quite rich, such as the classical divan poem, poetic samples written in each of these genres are not found in the mentioned period.

This article examines the development, content and poetic artistry of the genres of ashug poetry, which are widely used in the lyrics of the period and stabilized in written poetry.

In the course of the study the texts were worked on, existing research was clarified, historical-comparative method, inductive and deductive methods of research were used.

Key words: ashug poetry, folk poetry, genres, goshma, gerayli, bayati.

Redaksiyaya daxil olma tarixi: 03.06.2024

Çapa qəbul olunma tarixi: 28.06.2024

**Rəyçi: filologiya elmləri doktoru, professor Tahirə Məmməd
tərəfindən çapa tövsiyə olunmuşdur**